

Sydänpotilaan ohjaamisen kehittäminen Sydänsairaalassa

Niina Hietamies, Kati Kekäläinen, Jenna Kortekangas, Inkeri Patomo, Inge Ravantti, Tanja Rosendahl
Tampereen Sydänsairaala - Sydänsairaala Assi, Hämeenlinna - Sydänsairaala Nova, Jyväskylä

Projektin tavoite:

Kehittää ja yhtenäistää Sydänsairaalan hoitohenkilökunnan toteuttamaa potilasohjausta luomalla ohjauksen tueksi strukturoidut ohjausmallit eri potilasryhmille

Tarve:

- Nousi Sydänsairaalan henkilöstöltä
- Hoidon painopiste muuttuu osastohoidosta avohoitopainotteisemmaksi
- Ohjausmateriaalit ja -käytänteet vaihtelivat
- Haasteiksi koettu ohjauksen sisältö, ajoitus, määrä

Kehittämistyön tulos:

- Eri potilasryhmille taulukkomuotoiset ohjausmallit (kirurginen potilas, sepelvaltimotautipotilas, sydämen vajaatoimintapotilas ja rytmihäiriöpotilas).
- Kuvattu aihepiirit ja niiden sisältö sekä ohjauksen ajoitus hoitopolulla
- Ohjausmallit saatavilla sisäisessä IMS-toimintajärjestelmässä.

Menetelmät:

- Kartoittava tiedonhaku, katsausraportti
- Osallistava kehittäminen, hyödynnetty FinYHKÄ-mallia
- Työryhmät, 4 tapaamista
- Moniammatillisuus

Pohdinta:

- Ohjauksen mallit on implementoitu yksiköihin - vaikuttavuuden arviointi jatkossa
- Ohjaaminen on sairaanhoitajien kokemusten mukaan
 - o yhdenmukaistunut
 - o selkeämpää
- Lisäksi malleja hyödynnetään työntekijöiden perehdytyksessä ja opiskelijaohjauksessa
- Hyvien käytänteiden jakaminen on osa hoitotyön kehittämistä

OHJAAMISEN OSA-ALUE	OHJAAMISEN TAVOITTEET	OHJAUKSEN SISÄLTÖ	OHJAUKSESSA HUOMIOITAVAA
Perustietoa sepelvaltimotautista sairautena	Potilas: - tietää, mitä sepevaltimotauti tarkoittaa ja ymmärtää sairauden merkityksen - ymmärtää tehdyt tutkimukset, toimenpiteet ja löydökset	• mikä sepevaltimo? • sepevaltimotaudin synty • elinikäinen sairaus • oireet • riskitekijät • tutkimukset	Huom. yksilöllisyys ja oikea-aikaisuus! Ennen toimenpidettä pääpiirteittäin Toimenpiteen jälkeen tarkemmin, jos dg. → Yksilöllisten tutkimuslöydösten läpikäynti
Sepelvaltimotaudin hoito	- ymmärtää lääkähoidon merkityksen, jokaisen lääkkeen erityispiirteet ja haittavaikutukset - osaa toteuttaa omaa lääkettänsä - ymmärtää toimenpiteiden merkityksen - osaa oireiden ilmaantua toimia ja tarvittaessa hakeutua hoitoon asianmukaiseen paikkaan	• lääkahoito • nitron käyttö • toimenpiteiden hoito: PCI / CABG • elämäntapaohjeet, riskitekijöiden hoito • milloin ja mihin hakeutua hoitoon	Lääkehoidon tärkeyden painottaminen, tarvittaessa osasto- ja farmaseutin hyödyntäminen ohjauksessa Omahoitoon sitoutumisen motivointi ja tukeminen Huomioi potilaan sydäntilanne kokonaisuutena (sepevaltimot, vajaa toiminta, läppäviat...)
Riskitekijät	- tietää omat riskitekijänsä ja tunnistaa elämäntapamuutostarpeensa sekä niiden merkityksen sairauten - motivoituu ja sitoutuu sepevaltimotaudin omahoitoon	• verenpaine • kolesterolit • tupakka • verensokeri • suku • ruokavalio • liikunta	Läpikäy kaikki riskitekijät, keskity potilaskohtaisesti tärkeimpiin riskitekijöihin Omahoitoon sitoutumisen motivointi ja tukeminen Fysioterapeuttien ja erityistyöntekijöiden (esim. diabeteshoitaja, ravitsemusterapeutti) antama ohjaus
Arkielämä	- saa tarvitsemaansa tukea sairautensa sopeutumiseen ja selviytymiseen arkielämästä sairauden kanssa - saa tietoa mistä haakea tarvitsemaansa tuen palveluita (esim. sosiaalisen mielenterveyspalvelut, työterveyspsykologi, päihdehoitaja, kotihoitoon asiantuntijaa)	• seksuaalisuus • ajokyky • matkustaminen • saunominen • suun hoito • henkinen hyvinvointi • alkoholin ja muiden päihteiden käyttö • säännölliset rokotukset	Seksuaaliterapeutin antama ohjaus Mahdollinen ajokielto, erikoisammattilajit Vuosittaiset käynnit hammaslääkärillä / suuhygienistillä Infektioiden ehkäisy (influenssa- ja pneumokokkirokotukset) ja matkustamiseen liittyvät rokotukset
Jatkohoito	- tietää ja ymmärtää jatkohoitosuunnitelman - tietää mihin ottaa tarvittaessa yhteyttä	• Oma Sydän etähoitopalvelu • ohjauspoliklinikka • tarvittaessa kardiologin kontrolli • Oma Sydän etähoitoon jälkeen vuosittaiset kontrollit terveyskeskuksessa / työterveyskeskuksessa	Oma Sydän etähoitopalvelu kaikille, ei riippuvainen lääkärin käytöstä Vuosittaiset kontrollit joko lääkärillä tai hoitajalla
Muuta huomioitavaa	- läheinen saa tietoa ja ohjausta potilaan sairautesta, jotta voi tukea häntä kuntoutuksessa ja huolehtia myös omasta jaksamisestaan	• sosiaalityöntekijä • kuntoutussuunnittelu • vertaistuki • potilaan läheisten ohjaaminen	Kts. erillinen sosiaalityöntekijän ohje Kuntoutussuunnittelijan käynti / etäkontakti Sopeutumisvalmennuskurssit, Kelan kuntoutuskurssit, Sydänliitto, Sydänvalmennus

Sydänpotilaan ohjaamisen kehittäminen Sydänsairaalassa - esimerkit ohjausmallien sisällöstä

	SAIRAALAVAIHE			KOTIUTUMISEN JÄLKEEN		
OHJAAMISEN OSA-ALUE	SYDÄNVALVONTA	VUODEOSASTO	TOIMENPIDEOSASTO	POUKLINIKKA	KUNTOUTUSSUUNNITTELIJA	PTT/TTH
Perustietoa eteisvärinästä	X	X	X			X
Eteisvärinän hoito	X	X	X			X
Riskitekijät	X	X	X			X
Arkielämä	X	X	X			X
Jatkohoito	X	X	X	X	X	X
Muuta huomioitavaa				X	X	X
HUOMIOI OHJAUKSESSA	• Keskity riskitekijöihin, lääkahoitoon ja jatkohoidon ohjaamiseen • Huomioi ohjauksessa siirtykö vuodeosastolle vai kotiutuuko • Kotiutushoitajan/ omahoitajan rooli ohjauksessa	• Keskity riskitekijöihin, lääkahoitoon ja jatkohoidon ohjaamiseen • Kotiutushoitajan/ omahoitajan rooli ohjauksessa	• Keskity riskitekijöihin, lääkahoitoon ja jatkohoidon ohjaamiseen • Toimenpiteeseen liittyvät kotihoito-ohjeet	• Aikaisemman ohjauksen kertausta • Ohjaus painottuu lääkahoitoon ja riskitekijöiden ohjaukseen	• Huomioi mahdollisuus sydänkuntoutukseen, kuntoutussuunnittelijalle ohjautuminen	• OmaKanta, tiedon kulku paikasta toiseen